

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Královou ve věci

nezletilé:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████
t. č. ██████████

zastoupen kolizním opatrovníkem Statutárním městem České
Budějovice, se sídlem nám. Přemysla Otakara II. 1/1, České
Budějovice

dcery rodičů:

██████████, narozená dne ██████████
trvale bytem ██████████

zastoupená Mgr. Jiřím Linhartem, advokátem
se sídlem Lannova tř. 9, 370 01 České Budějovice

██████████, narozený dne ██████████
trvale bytem ██████████

zastoupený JUDr. Michalem Stachem, advokátem
se sídlem Na Hradbách 56, 377 01 Jindřichův Hradec

o změně péče a stanovení výživného

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Kroupová.

takto:

- I. Nezletilá ■■■■■, narozená dne ■■■■■, **se svěřuje** do péče otce, a to s účinností od 1. 4. 2022.

Matka **je povinna** počínaje 1. 4. 2022 přispívat na výživu nezletilé ■■■■■ částkou 1 500 Kč měsíčně splatnou vždy do každého 20. dne v měsíci k rukám otce.

Nedoplatek na výživném vzniklý za období od 1. 4. 2022 do 29. 6. 2022 ve výši 4 500 Kč na nezletilou **je** matka **povinna** uhradit v pravidelných měsíčních splátkách po 500 Kč spolu s běžným výživným k rukám otce počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku do konečného zaplacení pod ztrátou výhody splátek.

- II. Tím **se mění** rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 1. 2020, č. j. 37 Nc 174/2019-33 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 5. 2022, č. j. 22 Co 425/2020-71.

III. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Matka **je povinna** uhradit na nákladech řízení České republiky na účet Okresního soudu v Českých Budějovicích částku 4 660 Kč, a to do tří měsíců od právní moci rozsudku.

V. České republice **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení ve výši 32 616 Kč.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 1. 2020 byla nezletilá ■■■■■ svěřena do péče matky, otcí byla stanovena povinnost přispívat na její výživu a právo stýkat se s ní každou středu na necelé tři hodiny a jednou za dva týdny od soboty do neděle. Tento rozsah styku matka neakceptovala, požadovala jeho zúžení, což vyústilo v jeho omezení na pouhý jeden víkendový den. Otec se však nepřestal snažit o rozšíření styku s dcerou. K poslední úpravě styku otce s ■■■■■ došlo rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 12. 2020, v právní moci dne 17. 5. 2021. Od té doby trávila nezletilá u otce každý druhý víkend, jinak byla v celodenní péči matky, když do mateřské školy měla nastoupit v září 2021.
2. Otec se návrhem ze dne 15. 7. 2021 domáhal změny výchovy nezletilé s odůvodněním, že má pochybnosti o matčině péči o nezletilou, když tyto nedostatky konkretizoval jako absenci socializace nezletilé, neexistenci laskavého přístupu matky k nezletilé, špatné hygienické podmínky. V neposlední řadě pak zmínil, že nezletilá ve věku tří a půl let neumí vůbec mluvit. Pokud by soud neshledal důvod pro změnu péče, žádal alespoň o zvýšení frekvence styku s nezletilou.
3. Matka se vyjádřila tak, že nevidí žádný relevantní důvod pro změnu péče, nadto nehodlá nic měnit ani ohledně styku otce s nezletilou. Zdůrazňovala, že dosud se o nezletilou starala výhradně ona, žádné výhrady vůči její péči nikdo nevzněl.
4. Kolizní opatrovník se připojil k návrhu otce. Poukázal především na obtížnou komunikaci ze strany matky, která nevnímá sdělení ani doporučení OSPOD, je verbálně útočná.
5. Prokázáno je: Nezletilá byla po rozchodu rodičů svěřena do péče matky (zjištěno z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích č. j. 37 Nc 174/2019-33 ze dne 8. 1. 2020), s otcem se stýkala pravidelně jednou za dva týdny od soboty do neděle (zjištěno z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích č. j. 0 P 264/2020-105 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 6 Co 334/2021-127 ze dne 8. 1. 2021). Otec usiloval o rozšíření styku s nezletilou. Matka mu v tomto záměru soustavně bránila (zjištěno z obsahu spisu 0 P 264/2020). V září 2021 začala nezletilá navštěvovat mateřskou školu. Nezletilá působila, jakoby neměla žádnou osobnost. Bylo zjevné, že není zvyklá se samostatně projevovala, nebyla ani

smutná, ani veselá. Vůbec nemluvila. Adaptace nezletilé v mateřské škole proběhla hladce, okamžitě se jí ve školce zalíbilo, když pro ni přišla matka, zoufale se rozbrečela, nechtěla domů. V mateřské škole usínala bez problémů po přečtení pohádky. Po nějaké době matka rozhodla, že nezletilá spát ve školce nebude, protože doma pak usíná později. Rozhodla se ji brát domů již po obědě. První den, když nezletilá měla odejít po obědě, rozplakala se. Časem si na tuto skutečnost zvykla. Nezletilá se o vše zajímala, na vše se těšila, velmi ráda si hrála sama i s ostatními dětmi. Nezletilá vyrůstá ve zcela nepodnětném prostředí. Má potenciál k růstu, pokud by se jí někdo věnoval. Neměla osvojené žádné hygienické návyky, toaletní papír se naučila používat až po čtyřech měsících. Nezletilá je velmi zanedbaná, za své dlouholeté působení v mateřské škole se třídní učitelka s takto velkým zanedbáním nesetkala (zjištěno z vyjádření třídní učitelky Bc. [redacted] ze dne 14. 12. 2021, Základní škola a mateřská škola [redacted]). Od října 2021 byla docházka nezletilé do mateřské školy sporadická (zjištěno z výpisu docházky nezletilé v MŠ v [redacted] za období od září 2021 do března 2022). Nezletilá byla přítomna v mateřské škole v době, kdy si matka byla vědoma její nemoci, dokonce s nezletilou kvůli horečce, akutní infekci horních cest dýchacích a neurčené bolesti břicha byla opakovaně v těchto dnech na vyšetření v nemocnici a nezletilý byl ošetřujícím lékařem doporučen klidový režim doma (zjištěno ze zprávy [redacted] ze dne 27. 1. 2022 a z ambulantní zprávy [redacted] ze dne 30. 1. 2022). Dne 20. 3. 2022 byla nezletilá předána do péče otce (zjištěno z usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích č. j. 35 Nc 903/2022-7), v jehož péči je doposud). Matka nezletilou od doby předání do péče otce nenavštívila (nesporná tvrzení). Nezletilá má ode dne 12. 5. 2022 hlášen trvalý pobyt v [redacted] (zjištěno z výpisu z CEO). Nezletilá byla přijata do Mateřské školy v [redacted] v dubnu 2022, jevila se jako zanedbané dítě (sociální chování, psychická nepohoda, problémy se sebeobsluhou na WC). Její řečové dovednosti byly na úrovni 1,5 letého dítěte. Rychle se adaptovala, při adaptaci jí pomohla přítomnost pětileté sestřenice [redacted]. Ve třídě si našla kamarádky, starší děvčátka, zapojuje se i do her s chlapci. Po několika dnech si začala být jistější, cítila se v bezpečí, zapojovala se již do všech činností. Komunikovala za pomoci gest a zvuků, používala pouze slova táta, bába, [redacted]. Nezletilou do mateřské školy vodí otcovská babička, vždy ji vyzvedává otec. Několikrát denně se nezletilá ujišťuje, zda pro ni otec přijde. Při příchodu se s otcem vesele přivítají. Při vyprávění o maminkách k tématu svátek matek nezletilá začala vykřikovat „máma ne“. Po celou dobu, co dochází do mateřské školy, se o matce nezmínila. Nezletilá dělá velké pokroky, zvládá již bez problémů sebeobslužné činnosti, umyje si ruce, uklízí po sobě hračky. Oblékání zvládá s malou pomocí. Během měsíce května 2022 začala více komunikovat, učí se a používá více slov. Poslouchá, nasává informace, ve školce se jí líbí, v kolektivu je spokojená (zjištěno ze zprávy třídní učitelky [redacted] dne 24. 5. 2022, Základní škola a mateřská škola v [redacted]). Nezletilá je sociálně nezkušená, prakticky nemluví, potřeba logopedická péče, otec dochází na dohodnuté termíny vyšetření, vzorně spolupracuje, kontakt s nezletilou má pěkný. Péče otce je plnohodnotná (zjištěno z lékařské zprávy [redacted] ze dne 31. 5. 2022). Zdravotní stav otce je dlouhodobě stabilní, pravidelné kontroly dodržuje. Po zdravotní stránce je schopen postarat se o nezletilou (zjištěno z lékařské zprávy o zdravotním stavu otce [redacted]). Otec je duševně zcela zdravý, netrpí žádnou psychopatologií, jeho rodičovské kompetence nejsou z psychiatrického hlediska limitovány (zjištěno z výpovědi znalkyně MUDr. Lenky Fiedlerové), jeho vliv na nezletilou nepůsobí v žádném případě negativně (zjištěno z výpovědi znalce Mgr. Libora Pytla, PhD.). Matka nemá závažné duševní onemocnění ve smyslu psychózy, demence, mentální retardace, případně závislosti na psychoaktivních látkách a alkoholu. Matka je osobností akcentovanou, trpí smíšenou poruchou osobnosti, když její rodičovské kompetence jsou limitovány. Rysy vlastní poruchy osobnosti matky jsou paranoidní, emočně nestabilní. Matka těžko hledá kompromis, není schopna dohody, a to s ohledem na fakt, že se domnívá, že ona jediná dělá vše nejlépe, a to zejména ve vztahu k nezletilé dceři. Není schopna přijmout alternativu, že někdo to dělá jinak. Pakliže otec nepečuje o nezletilou podle jejích představ, dle matky pak s ohledem na její poruchu osobnosti nepečuje o nezletilou řádně.

Matka si neuvědomuje tuto akcentaci svých osobnostních rysů. Nejedná vědomě. Pro ni je takovéto jednání přirozené, protože je složeno z povahových vlastností, které používá ke zvládnutí běžných situací. Tyto povahové vlastnosti vnímá jako součást samu sebe. Neuvědomuje si neadekvátnost svého chování. Projevy nežádoucích vlastností matky jsou zhoršovány stresem, v zátěžových situacích jsou více patrné. Ačkoliv matka není osobou duševně nemocnou, není schopna rozumově své emoční výkyvy korigovat. Matka nemá žádnou sebereflexi, z toho důvodu nevyhledává pomoc či léčbu. Matka trpí zvýšenou vztahovačností. Matka se snaží přizpůsobovat veškeré okolní dění, lidi kolem sebe i okolní situace své osobě. Matka velice expresivně vyjadřuje své city, snaží se o teatrální gesta. Projevy matky sice může zhoršovat vypjatá situace ohledně sporu o péči o nezletilou, nicméně jsou součástí osobnostní struktury matky. Matka nevykazuje, ani nevykazovala žádné agresivní projevy, a to ani vůči nezletilé dceři. Přesto emoce matka opravdu nekontroluje a nelze vyloučit, že by mohla udělat něco neuváženého, s ohledem na svou impulzivní expulzivitu. Poruchu osobnosti matky lze částečně korigovat medikamentózně i psychotherapeuticky. Matka je hodně orientována na výkon, jejím cílem je být „dobrá matka“ podle vlastní definice. To znamená naučit nezletilou brzy vstávat, naučit ji pracovat na zahradě, naučit ji domácí práce. Není schopna rozpoznat, že ve vztahu ke čtyřletému dítěti jsou tato její očekávání a požadavky neadekvátní. Matka není schopna rozpoznat jednotlivé potřeby pro nezletilou, respektive tyto potřeby odečítá skrze vlastní filtr potřeb. Neuvědomuje si, že od určitého věku musí být nezletilá socializovaná, zařazena mezi vrstevníky. Domnívá se, že vzhledem ke své dokonalosti je ona ta jediná, která je schopna se o nezletilou postarat. Z toho dovozuje, že nezletilá bude v její péči nejlépe (zjištěno ze znaleckého posudku MUDr. Lenky Fiedlerové). (zjištěno z výpovědi znalce Mgr. Libora Pytla, PhD.). Matčiny výchovné kompetence jsou narušeny, a to vzhledem k jejím osobnostním rysům. Péče matky je nedostatečná, dovednosti nezletilé z hlediska psychomotoriky nekorespondují s jejím věkem. Neodpovídají jejímu věku ani její kresbě projevy. Jedině jemná motorika je rozvinuta standardně odpovídající věku, a to vzhledem k tomu, že matka dceru vede k samostatnosti, pomoci v domácnosti či na zahradě. Nezletilá je vývojově opožděna, a to pod hranici tří let. V situaci, kdy nezletilá nežije v klasickém rodinném prostředí, naopak žije na samotě pouze s matkou, sociální prostředí standardní rodiny ji nahrazuje školka. Proto je docházka do mateřské školy u ■■■■■ stěžejní. ■■■■■ potřebuje různé podněty. Výchovný styl matky je velmi direktivní. Matka se snaží uspokojit své představy a potřeby oproti potřebám nezletilé. Ovlivňování nezletilé matkou je velmi nešťastné. Za přítomnosti matky je nezletilá tichá, působí nezúčastněně, nemluví. Styk nezletilé s matkou je doporučován jako asistovaný, pakliže matka nepodstoupí psychiatrickou či psychotherapeutickou péči (zjištěno z výpovědi znalce Mgr. Libora Pytla, PhD.). Matka netrpí žádnou duševní poruchou ani chorobou. Emoční labilita a hysterické projevy matky souvisí s obavami, že přijde o nezletilou. Žádné konkrétní riziko nezletilé ze strany matky nehrozí (zjištěno z vyjádření Doc. MUDr. Jaroslava Zvěřiny, CSc.). Matka nikdy netrpěla žádným psychickým onemocněním. Nezletilá žila po celé roky pouze s matkou. Matka je výřečná, dokáže si udělat hodně nepřátel (zjištěno z ambulantní zprávy MUDr. Jany Kelnarové ze dne 28. 3. 2022). Matka reaguje naprosto nekompromisně, vstupuje do řeči, rezolutně zamítá veškeré návrhy na úpravu styku otce s nezletilou. Otec reaguje klidně. Dohoda mezi rodiči není možná, jednoznačně však ze strany matky, matka není ochotna přistoupit na jakýkoliv konstruktivní návrh. V případě neexistence opravdu vážných důvodů se nedoporučuje svěřením do péče otce s ohledem na věk nezletilé, když v tomto věku jsou všechny děti výrazně vázány na matku (zjištěno ze zprávy psychologky PhDr. Ivany Štrosové ze dne 7. 9. 2021). U matky je patrná emoční nestabilita bez hluboké deprese, s rysy nezralými, impulzivními. O schopnostech péče o nezletilou se nelze vyjádřit (zjištěno ze zprávy ■■■■■ ze dne 19. 5. 2022). Matka soustavně podává nesmyslná oznámení na své sousedy, úředníky, pracovníky firem pracující v okolí jejího domu, např. při údržbě veřejné zeleně, opravě komunikace apod., u PČR či přímo soudu. Vystupuje arogantně až agresivně. V obci nemá prakticky žádné přátele. S lidmi jedná povýšeně, vyhrožuje soudy při nevyhovění jejím požadavkům, je hrubá až vulgární. Při všech jednáních nosila nezletilou v

autosedačce, později ji vodila za ruku, ale způsob její komunikace s nezletilou postrádal laskavost matky (zjištěno z vyjádření [REDAKCE], starostky obce [REDAKCE], ze dne 26. 7. 2021). Matka bydlí ve vlastním rodinném domě na samotě v [REDAKCE], kde obhospodařuje pozemek o rozloze více než 20 arů, s čímž jsou spojeny zvýšené náklady. Kromě ovcí nemá žádná zvířata. Matčiny výdaje činí 1 600 Kč měsíčně za elektřinu, vodu, úrazové pojištění (796 Kč měsíčně), platby za internet, telefon, popelnice, palivo-dřevo (13 000 Kč ročně), brikety (15 000 Kč ročně). Matka je nezaměstnaná, za letošní duben dostala podporu v nezaměstnanosti ve výši 4 446 Kč, pobírá invalidní důchod ve výši 8 120 Kč měsíčně a příspěvek na bydlení 543 Kč. Jiné příjmy nemá. V minulosti pracovala jako prodavačka, v současné době je práce neschopna s ohledem na nepříznivý zdravotní stav, když pracovat by mohla pouze na poloviční úvazek či brigádně (měla již domluvenou práci v Kauflandu, 150 Kč/hod), ale jen v situaci, kdy by měla nezletilou v péči. Matka vlastní automobil, dluhy neuvádí (zjištěno z výpovědi matky, potvrzení o příjmech matky). Otec žije v [REDAKCE] v bytě s nezletilou a otcovskou babičkou, které přispívá na bydlení částkou 4 000 Kč měsíčně. V blízkosti bydlí prarodiče nezletilé a její strýc s dcerou, sestřenicí nezletilé. Nezletilá je zdravá, má běžné potřeby dítěte v jejím věku, s širší rodinou otce si velmi dobře rozumí. Otec pobírá invalidní důchod ve výši 11 938 Kč měsíčně. Denně dojíždí do zaměstnání do Českých Budějovic. Měsíčně dosahuje příjmů 10 000 Kč čistého (zjištěno z výpovědi otce, potvrzení o příjmech otce). Ani jeden z rodičů nemá další vyživovací povinnost, oba rodiče žijí bez partnera. Komunikace mezi rodiči je tristní. Matka na výživu nezletilé otci nepřispívá žádnou částkou (nesporná tvrzení). Matka nesouhlasí s dojížděním ke styku za nezletilou. V takovém případě o něj nejví zájem.

6. Podle § 909 o. z. změní-li se poměry, soud změní rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu.
7. Možnost prolomení právní moci původního rozhodnutí v situaci, kdy se změní v mezidobí poměry, tj. zásadu výhrady změny poměrů vyjadřuje i § 475 odst. 1 z. ř. s.
8. Podle § 889 věta druhá z. ř. s. pakliže brání rodič, který má dítě v péči bezdůvodně trvale či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové jednání důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči. Bránění ve styku s dítětem je přímo ze zákona pokládáno za právní skutečnost, která odůvodňuje zahájení řízení o změně poměrů dítěte.
9. Soud rozhoduje vždy podle stavu v době rozhodnutí. Soud nemá alternativu jak rozhodnout. Změní-li se poměry, musí změnit i rozhodnutí o výchovném prostředí za současného splnění nezbytné podmínky, že všechna rozhodnutí soudu musí směřovat k jedinému cíli, a to je zájem dítěte. Je však nepochybné, že musí jít o změny závažné, pro dítě podstatné a jeho život ovlivňující.
10. Po úhrnném vyhodnocení důkazních prostředků i s přihlédnutím k míře jejich věrohodnosti a za situace, kdy spolu plně korespondovaly, když soud v odůvodnění rozsudku neuvádí provedené důkazy, z nichž nečinil žádná skutková zjištění, popřípadě ani důkazy, které neprovedl pro nadbytečnost, neboť dokazování vyhodnotil jako dostačující k tomu, aby bylo možno věc skutkově uzavřít a následně právně posoudit, dospěl soud k závěru, že návrh otce na změnu péče o nezletilou je důvodný, a to nikoli pouze vzhledem k prokázanému jednání matky, kterým se opakovaně a trvale snažila otci bránit ve styku s nezletilou, protože i v takovém případě by soud s ohledem na nízký věk nezletilé, pakliže by péče a výchova matky byla v zájmu nezletilé, nechal původní rozsudek beze změn. Soud však zjistil další důvody, pro které je žádoucí nově upravit poměry k nezletilé, tj. svěřit nezletilou do péče otce, a to vzhledem k prokázané změně poměrů na straně nezletilé. V daném případě nebylo složité posoudit, zda změna poměrů je do té míry zásadní, že odůvodňuje změnu soudního rozhodnutí o výchovném prostředí nezletilé, a tím i narušení stability jejího způsobu života, změnu rodinného prostředí, školky. Během dokazování bylo postaveno najisto, že od doby předání nezletilé do péče otce došlo ke zkvalitnění životních podmínek nezletilé, což zcela nepochybně vede k jejímu rozvoji, nezletilá se rozmluvila, vštípila si

základní hygienické návyky, úspěšně se zařadila mezi své vrstevníky. Ačkoli vzhledem k věku (i vývojové opožděnosti) není ještě schopna formulovat své stanovisko před soudem či OSPOD, z jejího chování jednoznačně vyplývá její osobní postoj. Nezletilá se v prostředí, ve kterém nyní žije, cítí dobře a bezpečně, je jí zde poskytována ochrana, žijí zde osoby, ke kterým má blízké citové vazby, otec, otcovští prarodiče i praprarodiče, její sestřenice. Rodič má povinnost starat se nejen o fyzické a tělesné potřeby dítěte, chránit ho, ale pečovat o něj i jako o jedince sociálního a myslivého a citivého. Péče je realizována i starostlivostí. Soud souhlasí s názorem matky, že je schopna pečovat o svou dceru ve smyslu poskytnout jí teplo, jídlo a lékařskou péči, nicméně se nedomnívá, že je schopna nezletilou řádně a adekvátně k jejímu věku vychovávat. Výchovné schopnosti matky soud hodnotí jako nevhodné až ohrožující. Nadto si matka své chování jako škodlivé neuvědomuje, což je z hlediska názoru soudu ještě nebezpečnější, než kdyby náhled na své chování měla a snažila se na něm zapracovat. Matka má samozřejmě jako nositel rodičovské odpovědnosti právo vést a vychovávat nezletilou podle vlastních představ, nicméně v situaci, kdy rodiče spolu nežijí, na péči o nezletilou se nedohodnou, a přenesou tak odpovědnost rozhodnout o životě nezletilé na soud, musí respektovat soudní rozhodnutí, které vychází z obecných principů a pohledů na výchovu v současné společnosti, nikoli pak z alternativních přístupů k výchově, např. život na samotě, domácí vzdělávání apod.). Navíc v tomto případě je nemožnost dospět k jakékoli dohodě mezi rodiči o péči, či styku s nezletilou vyloučena díky matce. Rodiče mají nezastupitelnou úlohu ve výchově dítěte. Mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života, chování v rodině, řešení určitých situací, reakce na problémy. Je reálný předpoklad, že děti v dospělosti se budou chovat podobně, jako to poznaly u svých rodičů. Otec žije řádným a pracovitým způsobem života, jeho spolehlivost se projevuje v mezilidských i rodinných vztazích. Je schopen zajistit nezletilé i v budoucnosti stabilní dobré rodinné zázemí. Naopak matka velkou část života věnuje kritice ostatních, jejich úkolováním, aniž by zapracovala sama na sobě, našla si zaměstnání, chodila na terapie.

11. Soud si je vědom toho, že součástí rozhodnutí o změně poměrů dítěte by mělo být i rozhodnutí o styku nepečujícího rodiče. Soud však v daném případě o styku nezletilé s matkou nerozhodl, neboť z postoje matky je zřejmé, že styk není ochotna realizovat. Matka akceptuje pouze péči o nezletilou, pouhý styk s ní odmítá s odůvodněním, že by musela za ní ke styku dojíždět, což by bylo absolutně neefektivní a nevhodné.
12. Při rozhodování o výživném soud postupoval dle zákonných kritérií § 913 a 915 odst. 1 o. z., tedy přihlédl k odůvodněným potřebám nezletilé, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům rodičů. Za přiměřenou částku soud považuje 1 500 Kč měsíčně, která současným poměrům rodičů i nezletilé odpovídá. Otec zajištěním bydlení částečně saturuje i bytové potřeby nezletilé a kompenzuje vyživovací povinnost osobní péčí o ni. Výživné bylo zvýšeno od doby, kdy je nezletilá ve faktické péči otce, tj. s účinností od 1. 4. 2022. Na výživném ode dne 1. 4. 2022 do dne vyhlášení rozsudku 29. 6. 2022 vznikl nedoplatek v celkové výši 4 500 Kč, který soud umožnil matce splácet k rukám otce v měsíčních splátkách po částkách 500 Kč, vždy spolu s běžným výživným pod ztrátou výhody splátek.
13. O nákladech řízení bylo rozhodováno v souladu s § 23 z. ř. s. tak, že žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, neboť nebyly shledány okolnosti, které by odůvodňovaly přiznat náhradu nákladů některému z nich.
14. Ve smyslu § 148 odst. 1 o. s. ř. má stát podle výsledku řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od plnění poplatků. Obecně lze konstatovat, že dnes v tzv. nesporných řízeních při rozhodování o náhradě nákladů řízení státu soud nerozhoduje podle poměru úspěchu a neúspěchu účastníků řízení, když o takovémto poměru ani nelze hovořit, ale rozhoduje v návaznosti na procesní návrhy účastníků. Soud v dané věci rozhodoval o návrhu otce na změnu péče o nezletilou. Rodiče se nebyli schopni dohodnout. Navzájem o sobě tvrdili, že ten druhý není schopen řádnou výchovu nezletilé zajistit. Matka líčila otce jako zdravotně nezpůsobilou a nezodpovědnou osobu. Poukazovala na

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Kroupová.

dlouhodobé zdravotní problémy otce, když v roce 2014 měl nádor na mozku, podstoupil chemoterapii, bylo mu odebráno řidičské oprávnění a není schopen se adekvátně a řádně postarat o nezletilé dítě. Otec naopak shledával výhrady v péči matky. Byl to opatrovník, kdo navrhl, aby soud ustanovil k přezkoumání výchovných předpokladů rodičů znalce z oboru psychiatrie i psychologie. Znalci dospěli k závěru, že otec je plně rodičovsky způsobilý a skýtá záruku řádné výchovy nezletilé, naopak matčina by mohla být pro zdárný vývoj nezletilé zhoubná. Náklady na znalečném činily 37 276 Kč a nebyly kryty zálohami. Ačkoli v konečném důsledku otec ani matka důkaz znaleckým posudkem nenavrhovali, byl proveden v zájmu nezletilé i v zájmu jich obou, neboť jím měla být potvrzena či vyvrácena jejich tvrzení. I na základě tohoto znaleckého posudku rozhodl soud o svěřeni nezletilé do péče otce. Procesní návrh otce směřoval ke svěřeni nezletilé do jeho péče, takový byl i výsledek řízení. Otci tak nelze náhradu nákladů uložit. Povinnost hradit náklady řízení stíhá pouze matku, a to pouze částečně s ohledem na skutečnost, že matka splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků v rozsahu 50 %, když je aktuálně nezaměstnaná, ale na druhou stranu má stále, byť nepřilíš vysoké příjmy, a je vlastníkem nemovitostí, nadto vyjádřila možnost uhradit svému právnímu zástupci v tomto řízení odměnu. Soud využil rovněž moderační právo a v souladu s § 150 o. s. ř. neuložil matce povinnost hradit náklady placené státem, znalečné, v celé zbylé výši, ale pouze ve výši jedné čtvrtiny. Za důvody hodné zvláštního zřetele přitom soud považuje to, že tyto náklady, znalečné, byly vyvolány k důkazu, když jiný důkaz nepřicházel v úvahu. Soud zohlednil také skutečnost, že z hlediska mravnosti a vyšších principů by bylo přiznání náhrady nákladů matce příliš tvrdé. Lhůtu k plnění soud stanovil v prodloužené délce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení stejnopisu jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích ve trojím vyhotovení.

Pokud by nebylo splněno dobrovolně, co ukládá vykonatelné rozhodnutí, mohl by být podán návrh na jeho soudní výkon.

České Budějovice 29. června 2022

JUDr. Alena Králová v. r.
samosoudkyně